

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 492/2023
25.01.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Александар Куљак, адвокат из ..., против туженог Града Прокупља, кога заступа Градско правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2731/2022 од 06.10.2022. године, у седници одржаној 25.01.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2731/2022 од 06.10.2022. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2731/2022 од 06.10.2021. године, преиначена је пресуда Основног суда у Прокупљу П1 130/2020 од 01.12.2021. године тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилца тражила да су тужени обавезе да јој на име разлике између исплаћене плате и припадајуће плате за обављање функције члана Општинског већа Општине Прокупље, сада Града Прокупља, на сталном раду почев од 15.09.2018. године до 15.02.2019. године, исплати месечне износе ближе наведене у том ставу изреке, са законском затезном каматом од доспелости сваког износа па до исплате, и да се обавезе тужени да тужилци на износ разлика тих зарада изврши обрачун уплате припадајућих пореза и доприноса код надлежних организација социјалног осигурања Фонда ПИО, Републичког фонда за здравствено осигурање и Националне службе за запошљавање за период од 15.06.2018. године до 15.02.2019. године и обавезана тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка од 82.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/2011...10/2023, у даљем тексту: ЗПП), па је оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је на седници СО Прокупље одржаној 15.06.2018. године изабрана за члана Општинског већа и те послове је

обављала до 15.02.2019. године. Решењем Комисије за кадровска и административна питања СО Прокупље од 03.07.2018. године, констатовано је да је тужила изабрана за члана Општинског већа и ту функцију обавља на сталном раду почев од 15.06.2018. године, за обављање ове функције утврђено јој је право на део плате у висини разлике између њене пензије и плате коју би примала на тој функцији да није остварила право на пензију, констатовано је да је коефицијент за обрачун и исплату плате члану Општинског већа на сталном раду 6,88 и множи са одговарајућом основицом, а да се утврђени износ плате увећава за 0,4% на име минулог рада за сваку навршену годину стажа осигурања код послодавца, те да ће се исплата по том решењу вршити од 15.06.2018. године. Економско-финансијским вештачењем, обављеним на основу документације која се односи на именовање и разрешење тужиле са функције члана Општинског већа, решења којим јој је утврђен коефицијент за обрачун зараде и обрачунских листа, као и допунским вештачењем, утврђена је висина зарада коју би тужила примила да није било умањења за исплаћене износе пензије и разлике обрачунате у месечним износима, са наведеним роковима доспећа сваког појединачног износа за период обухваћен тужбом у укупном износу од 570.160,44 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, оценивши да је исплата дела зараде тужили вршена према решењу којим је утврђено да јој се за обављање функције члана Општинског већа исплаћује део плате у висини разлике између њене пензије и плате коју би примала на тој функцији да није остварила право на пензију, иако је одредбом члана 202. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, који је ступио на снагу 13.03.2016. године, прописано да даном ступања на снагу тог закона престају да важе одредбе Закона о радним односима у државним органима, по коме се обрачун зараде вршио на начин како је то тужени учинио. Како је тужени тужилину зараду умањивао за висину пензије коју је остваривала, то је таквом исплатом, уместо исплате целог износа плате, тужили причињена штета, због чега су тужбени захтеви усвојени. Првостепени суд је при томе имао у виду да тужила није оспоравала законитост решења о свом избору и одређивању висине зараде која ће јој бити исплаћивана, али је сматрао да то није од значаја за пресуђење, с обзиром да је предмет тужбеног захтева накнада штете, а који захтев ниједним законским актом није условљен претходним исцрпљивањем правне заштите у односу на акт којим је такво право повређено.

Апелациони суд у Нишу је преиначио првостепену пресуду оценивши да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право. По мишљењу другостепеног суда, тужила је као корисник пензије изабрана да обавља функцију члана Општинског већа Општине Прокупље, за време трајања мандата тужени је тужили обрачунао зараду на име разлике између пензије коју прима и плате коју би примала на тој функцији да није остварила право на пензију у складу са чланом 42. Закона о радним односима у државним органима, који прописује да изабрана лица осим лица на сталним функцијама (судије, јавни тужиоци), која се пре избора на функцију остварила право на пензију имају право на део плате у висини разлике између њихове пензије и плате коју би примали на тој функцији да нису остварили право на пензију. По мишљењу Апелационог суда одредба члана 42. Закона о радним односима у државним органима се примењује и након доношења Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе који га је заменио, јер је чланом 6. Закона о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр.113/17), прописано да прописи донети до дана ступања на снагу овог закона настављају да се примењују до доношења одговарајућих прописа утврђених овим законом, чиме се индиректно упућује на примену одредбе

члана 42. Закона о радним односима у државним органима („Сл. гласник РС“, бр.48/91...21/16- др. Закон). Због тога је Апелациони суд преиначио првостепену пресуду и одбио тужбене захтеве.

Међутим, по оцени Врховног суда, ревизијом се основано указује да је приликом доношења побијане пресуде првостепени суд погрешно применио материјално право.

Тужилца је изабрана да обавља функцију члана Општинског већа Општине Прокупље 15.06.2018. године, а решењем Комисије за кадровска и административна питања СО Прокупље од 03.07.2018. године, којим је констатован њен избор, утврђено јој је право да за обављање функције члана Општинског већа на сталном раду и прима део плате у висини разлике између њене пензије и плате коју би примала на тој функцији да није остварила право на пензију.

Одредбом члана 42. Закона о радним односима у државним органима („Сл. гласник РС“, бр.48/91...бр.21/16) био је прописан овакав начин утврђивања висине зараде за изабрана лица која су пре избора на функцију остварила право на пензију. Међутим, овај закон је престао да важи 01.12.2016. године, даном ступања на снагу Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр.21/16) чијим чланом 202. став 1. је изричито прописано да даном почетка примене овог закона, на функционере, службенике и намештенике у АП и јединицама локалне самоуправе престаје сходна примена Закона о радним односима у државним органима („Сл. гласник РС“, бр.48/91...23/13-УС). Одредбом става 2. истог законског члана прописано је да даном почетка примене овог закона престаје да важи одредба члана 10. Закона о платама у државним органима и јавним службама („Сл. гласник РС“, бр.34/01...99/14), а ставом 3. је прописано да ће се први кадровски план за аутономну покрајину, јединицу локалне самоуправе, односно градску општину донети истовремено са одлуком о буџету за 2017. годину. Одредбом члана 203. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, прописано је да ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Сл. гласнику РС“, а примењиваће се од 01.12.2016. године, осим одредаба чланова 116.-122. који се односе на стручно усавршавање, као и одредаба чланова 172.-183. и члана 192. тачка 4. о жалбеној комисији и одредаба чланова 188.-191. којима су уређена питања у вези са људским ресурсима, а које се примењују наредног дана од дана ступања на снагу овог закона. Одредбе члана 20. које се односе на напредовање и платне разреде ће се примењивати до доношења прописа којима ће се уредити платни разреди за запослене у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, као и одредба члана 19. став 2. која ће се примењивати од 01. октобра 2016. године. Законом о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр.113/17), чланом 5. је прописано да ће се подзаконска акта која су предвиђена овим законом донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу закона, а чланом 6. да ће прописи донети до дана ступања на снагу овог закона наставити да се примењују до доношења одговарајућег прописа утврђеног овим законом, ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Из цитираних одредби Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе и Закона о његовим изменама и допунама, на несумњив начин произлази да није продужено важење одредбе члана 42. Закона о радним односима у државним органима, којим је била, како је то напред ближе цитирано, регулисана висина зараде изабраних лица која су пре ступања на функцију остварила право на пензију, с обзиром да су одредбама члана 203. изричито наведени законски чланови који ће се примењивати и након ступања на снагу овог Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, што са

чланом 42. није случај, те се на њега има применити одредба члана 202. о престанку његовог важења. Такође се ни из одредби члана 6. Закона о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе (Сл. гласник РС“, бр.113/17), супоротно мишљењу другостепеног суда, не може извести закључак да се одредбе члана 42. Закона о радним односима у државним органима и даље примењују, с обзиром да је чланом 5. тог закона прописано да ће се подзаконска акта предвиђена тим законом донети у року од шест месеци од дана његовог ступања на снагу, а чланом 6. да прописи донети до дана ступања на снагу овог закона настављају да се примењују до доношења одговарајућег прописа утврђеног овим законом, ако нису у супротности са одредбама овог закона, из чега по мишљењу Врховног суда сасвим јасно произлази да се чланом 6. не продужава важење одредбе члана 42. претходно важећег Закона о радним односима у државним органима, већ да подзаконска акта и други прописи донети на основу тог закона настављају да важе до доношења нових подзаконских аката и прописа.

Тужилца је изабрана на функцију члана Општинског већа 15.06.2018. године, а решењем донетим 03.07.2018. године, утврђено је да ту функцију обавља на сталном раду почев од датума избора, дакле, и избор и акт о њеном избору су донети после ступања на снагу Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, због чега су основани наводи ревизије да на висину тужилине зараде нису могле да буду примењене одредбе члана 42. Закона о радним односима у државним органима који је престао да важи годину и по дана пре њеног избора, па је побијана другостепена пресуда укинута.

У поновном поступку другостепени суд ће утврдити да ли су у Општини Прокупље или касније Граду Прокупље, донети кадровски план и подзаконски акти којима је прописан начин остваривања и висина зараде лица изабраних за чланове Општинског, касније Градског већа, односно правилници о платама изабраних и постављених функционера који би се могли применити у овом случају на висину зараде на коју је тужилца имала право, а затим ће применом одредаба тих прописа, уместо погрешне примене одредбе закона који је престао да важи и за коју није продужена примена, донети одлуку о тужбеним захтевима.

На основу изложеног, применом одредбе члана 416. став 2. ЗПП, донета је одлука као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић